

NÅR EN AV VÅRE NÆRMESTE GÅR BORT

- om gravferd og gravsteder

Ås kirke og kirkegård | Foto: Øyvind Strand Endal

GRAVPLASSENE I VESTRE TOTEN

Vestre Toten kirkelige fellesråd ivaretar fellesskapets ansvar for gravplasser og gravferd i vår kommune. Som gravferdsmyndighet skal fellesrådet yte tjenester uavhengig av tro, livssyn og kulturell bakgrunn. Fellesrådet skal sørge for at gravplassene i kommunen forvaltes og drives på en verdig og forsvarlig måte, i henhold til kravene i gravferdsloven.

I Vestre Toten har vi fire gravplasser: Raufoss kirkegård, Bakkerud gravlund, Ås kirkegård og Eina kirkegård.

Vi opplever alle å miste mennesker vi er glad i. Midt i sjokket, sorgen og savnet er det mye som må ordnes og avklares. Man skal ta vare på seg selv og sine nærmeste. En gravferd skal planlegges og gjennomføres. Det kan være utfordringer rundt eiendom, arv og skifte. Det skal bestilles gravminne og sørges for pynting av et gravsted.

Her ønsker vi å kaste lys over noen av de praktiske spørsmålene som dukker opp i forbindelse med gravferd, feste av grav, valg av gravminne og stell av gravsted.

I FØRSTE OMGANG - KONTAKTER

De aller fleste bruker et begravningsbyrå til å ta seg av de praktiske sidene i forbindelse med dødsfallet og begravelsen. Pårørende kontakter selv byrået og avtaler i samtale med dem hva de ønsker hjelp med. Det er også mulig å ta seg av alt selv, men de fleste opplever en stor lettelse ved sette bort dette arbeidet i en tid som kan være både tung og vanskelig.

HVEM SØRGER FOR GRAVFERDEN?

Det er normalt avdødes nærmeste etterlatte over 18 år som sørger for gravferden. Ektefelle eller samboer i ekteskapslignende samboerskap kommer i første rekke, deretter barn, foreldre, barnebarn, osv.

TIDSPUNKT

I følge gravferdsloven skal gravferden skje innen 10 virkedager (mandag – fredag) fra dødsfallet. Dette gjelder både gravlegging i kistegrav og kremasjon. Askeurnen må settes ned innen 6 mnd. Pårørende henvender seg til kirkegårdsmyndigheten for å avtale tidspunkt for nedsettning av urne.

GRAVFERD ELLER KREMASJON?

Kremasjon kan skje med mindre det er kjent at det var i strid med avdødes ønske. Kremasjonsavgiften (for tiden kr. 4.500,-) dekkes av de pårørende. Velger man ordinær kistebegravelse er det ingen kostnad knyttet til dette fra kirkens side dersom det skjer innen egen kommune.

SEREMONI

Det er den som sørger for gravferden som avgjør hvem som skal stå for seremonien. Heller ikke dette valget bør være

i strid med avdødes ønske. Det er naturlig at medlemskap i en menighet, tros- eller livssyns-samfunn avgjør saken. Begravelse kan også skje uten seremoni.

For gravferd i Den norske kirke ledes planlegging og gjennomføring av presten i samarbeid med de pårørende og evt. begravningsbyrået. Gravferden skjer vanligvis fra Raufoss, Ås eller Eina kirke.

For gravferd i andre kristne menigheter ledes planlegging og gjennomføring av pastor/forstander i samarbeid med pårørende og evt. byrå. Gravferden skjer normalt fra eget menighetslokale, men våre tre kirker kan også leies. For gravferd i regi av andre tros- og livssyns-samfunn kan skikkene variere. Begravningsbyrået kan også bidra her.

Vestre Toten har per i dag ikke noe livssynsnøytralt seremonibygg. Dette er imidlertid planlagt etablert på Bakkerud Gravlund, men har i snart 15 år vært et «fremtidsprosjekt» pga. manglende kommunal finansiering. Siden vi er pålagt å ha et slikt tilbud kan det imidlertid stilles lokaler til rådighet i rådhuset. I Østre Toten og i Gjøvik har man egne livssynsnøytrale seremonilokaler, så mange velger derved å benytte disse.

FESTER / FESTE AV GRAV

De fleste synes det er naturlig å ha en grav å gå til. Gravlegging kan enten skje i ny eller reservert grav. Ny enkel kistegrav og vanlig urnegrav er frigraver som det ikke betales avgift for i fredningstiden. Det skal alltid være en fester som er ansvarlig for graven. Normalt er dette den som står for gravferden, men dette kan avtales innad i familien/de pårørende. Som fester har man både plikter og rettigheter: Det er fester som er ansvarlig for å betale festeavgiften etter 20 år, og for eventuell reservert grav fra dag én. Men det er også fester som bestemmer hvem som skal begraves i graven. Om de pårørende er uenige er det ALLTID festeren som bestemmer. Derfor er det viktig å ha en åpenhet om slike temaer. Vi har dessverre eksempler på at gode familierelasjoner eller naboforhold får seg «en alvorlig knekk» på grunn av uenigheter rundt en grav.

GRAVLEGGING

Alle personer som ved dødsfallet hadde bopel i Vestre Toten kommune (ihht. Folkeregisteret) har rett til fri grav på en av kirkegårdene. Gravlegging skjer normalt på kirkegården i det soknet avdøde bodde. Avdøde som var bosatt i annen kommune, kan etter avtale med kirkevergen, få gravsted i Vestre Toten. Det belastes da gravferdsavgift og festeavgift fra første dag, det vil si man må betale for hele fredningstiden (20 år).

Eina kirke og kirkegård | Foto: Håvard Amli

FREDNINGSTID

Fredningstiden er 20 år både for kistegrav og urnegrav. I fredningstiden kan det ikke foretas ny begravelse i graven. Unntak gjelder for urnegravlegging, som kan skje i kistegrav uavhengig av når kistegravleggingen fant sted.

FESTE AV GRAV

I forbindelse med gravlegging er det anledning å reservere en grav ved siden av den som det gravlegges i. Begge graver hører da sammen i ett gravsted, og det betales fra første dag for den graven som reserveres. Feste av grav kan maksimalt vare i 60 år etter siste gravlegging, uten særskilt søknad. Dette blir normalt innvilget.

FESTEAVGIFT FOR ENKELTGRAV

For enkeltgrav som ønskes beholdt etter at fredningstiden på 20 år er utløpt, betales det festeavgift for 10 og 10 år.

SLETTING AV GRAV

Grav som er eldre enn 20 år, og som ikke ønskes festet videre, faller tilbake til kirkegården og kan benyttes til ny gravlegging. Gravminne og annet utstyr som står på graven er festers eiendom, og må fjernes. Kirkegårdsbetjeningen kan være behjelpelig med dette mot et gebyr.

SYMBOLSK FLYTTING AV NAVN

Hvis en familie har flere gravsteder på forskjellige plasser på kirkegården, kan man, etter søknad til kirkevergen, flytte navn fra et eksisterende gravsted til et annet. Dette er en fin måte for familiene til å få samlet sine navn på ett gravsted. Dette er også gunstig, både for fester av gravstedene som får færre gravsteder å betale for, men også for kirkegårdsmyndighetene som får frigjort graver på kirkegårdene.

GRAVMINNE

Gravferdsloven stiller flere krav til gravminner. Disse skal bidra til å gi kirkegårdene et helhetlig og estetisk preg, gjøre vedlikeholdet enklere og forlenge gravminnets levetid. Gravminnet skal plasseres i bakkant på den grava som er tatt i bruk. Når det er reservert ei grav ved siden av, skal det likevel ikke flyttes mot midten, når denne tas i bruk.

Alle våre samarbeidspartnere er godt informert om regelverket. Dette får du ved å henvende deg til kirkevergen eller på våre nettsider www.vestretoten.kirken.no Gravminnet er festers eiendom og ansvar. På grunn av tele i bakken eller andre forhold kan gravsteinen begynne å helle. Siden den er boltet til et fundament er det ingen umiddelbar fare.

Dette kan fester rette opp selv, eller etter anmodning kan våre kirketjenere ordne dette mot et fast beløp, se under. Kontakt i så fall kirkevergen som lager en arbeidsordre på saken.

STELL AV GRAVSTED

Beplantning er en viktig del av kirkegårdens pryd. Derfor er det ønskelig at flest mulig planter blomster på grav-

stedet. For å opprettholde en vakker kirkegård, kreves regelmessig stell. Vi kan hjelpe deg. Men det er også anledning til å droppe alt stell: Hvis gravstedet ryddes og det sås til rundt, vil det alltid fremstå ryddig og pent, kirketjeneren slår nemlig gresset helt inn til støtta. Det er mange som velger en slik løsning – det er mye bedre for alle parter enn ei ustelt grav.

Foto: Gunnstein Endal

GRAVFOND

Det betales inn et beløp som settes på en rentebærende konto. Graven stelles da hele vekstsesongen med utplanting første uke i juni. Det vannes og lukes gjennom hele sommeren, og på høsten byttes plantene ut med Erica. Kostnaden ved stellet trekkes da fra det aktuelle fondet. Før fondet er oppbrukt gis det melding til «stellkontakten» som kan velge å tilføre mer midler eller avslutte stellet. Det er også mulig å etablere et gravstellfond med tanke på fremtidig bruk. Kontakt oss for mer informasjon om fondsordningen eller sjekk våre hjemmesider www.vestretoten.kirken.no

LOKALE KIRKEGÅRDSVEDTEKTER

Det er utarbeidet egne vedtekter for gravplassene i Vestre Toten. Disse finnes på våre hjemmesider, eller du kan få dem ved å henvende deg til oss.

BETALINGSSATSER

Det meste av kirkens tilbud er gratis, men som kommunens gravferdsmyndighet er vi pålagt å dekke inn noen av våre kostnader.

Festeavgift

Fra begravelsesdato og 20 år = fredningstiden: 0,-
For reservert grav ved siden av den som tas i bruk betales festeavgift fra første dag, også for 10 og 10 år (NB! Gjelder bare ved opptak av ny grav): 2.800,-

Gravminne

Oppretting av gravminne: 1.100,-
Flytting av gravminne: 1.100,-
Fjerning av gravminne ved sletting av grav: 1.100,-
Plantekasse (50 cm x 30cm i aluminium): 1.200,-
Nedsetting av plantekasse: 400,-

Raufoss kirke og kirkegård | Foto: Øyvind Strand Endal

KONTAKT

Kontaktinformasjon for kirkegårdsmyndighetene i Vestre Toten:

VESTRE TOTEN KIRKELIGE FELLESRÅDS ADMINISTRASJON:

Besøksadresse: Kirkevegen 4,
2830 Raufoss

Postadresse: Postboks 84,
2831 Raufoss

Kontortid: mandag - fredag kl. 08 – 16

Telefon: 960 98 321

E-postadresse: ge878@kirken.no

BEMANNING:

Kirkeverge: **Gunnstein Endal**
960 98 321 | ge878@kirken.no

Sekretær: **Lisbeth Monnarsdatter Torvik** (tirsdag - torsdag kl. 09-13)
960 98 322 | lm928@kirken.no